

CONCEPT DELIMITATIONS IN THE FIELD OF INTANGIBLE ASSETS

Alexandrina GHINTUIALA, Economist Phd. Student
“DANUBIUS” University of Galati

Résumé:

Le management efficient d'une entreprise moderne est basé sur la redéfinition de quelques concepts et processus dont la représentation et l'importance sont nettement différentes de celles identifiées traditionnellement dans la société industrielle.

Les sociétés dépensent fréquemment des ressources ou engagent des dettes pour l'acquisition, le développement, le maintien ou l'augmentation des ressources non corporelles, comme par exemple les connaissances scientifiques ou technologiques, la projection et la mise en œuvre de nouveaux processus ou systèmes, licences, propriétés intellectuelles, connaissances concernant le marché et les marques déposées (y compris les marques et les titres de publications). Tous les éléments décrits ci-dessus ne réunissent pas toutes les conditions de la définition de l'actif incorporel, ces conditions étant l'identification, le contrôle exercé sur une ressource et l'existence des bénéfices économiques futurs.

En association avec les facteurs classiques de production (la nature, le travail et le capital), les actifs incorporels transformeront radicalement l'architecture économique.

Key words: intangible assets, national legislation, monetary assets

JEL Classification: M41, M40

Conducerea eficient a unei întreprinderi moderne se bazează pe o redefinire a unor concepte și procese a căror reprezentare și importanță este diferită net față de cele identificate în mod tradițional în societatea industrială.

Conținutul, sfera, mărimea și rolul unor concepte de bază ale economiei s-au modificat în mod esențial, ca urmare a integrării informației în însăși esența proceselor economice actuale. Modificarea reprezentării procesului de producție contemporan, investițiilor, capitalului, banilor, producerii valorii etc., constituie subiecte de analiză atât pe plan teoretico-metodologic și statistic, cât și pe plan concret, respectiv al unei evaluări monetare pe principiile economiei de piață.

Capitalul investit într-o întreprindere a fost identificat numai cu forma sa corporală, respectiv teren, mijloace fixe și fondul de rulment. Valoarea acestor active materiale poate să fie evaluată fără probleme deosebite prin procedee clasice, recunoscute de legislația contabilă națională. Datorită rolului lor decisiv în procesul de producție din societatea industrială, activele corporale aveau o pondere ridicată în totalul activelor unei întreprinderi, iar activele necorporale (intangibile sau nemateriale), de înaltă o pondere redusă sau chiar zero.

The efficient management of a modern company is based upon a redefinition of certain aspects and processes whose representation and importance differs clearly from those traditionally identified in the industrial community.

The content, field, extent and importance of certain basic concepts of economy had suffered essential amendments, as a result of the information absorbed within the very essence of the actual economical processes. The amendments of contemporary industrial process, of investments, capital, monetary units, value productivity are looked upon as subjects for analysis both from theoretical-methodological and statistical points of view as well as in the practical field of money evaluation according to the principles of market economy.

Capital invested in a company has been identified only with its material aspect in means of location, physical assets, and working capital. The actual value of these tangible assets can be easily estimated by classical procedures, acknowledged by the national tax legislation. Owing to their decisive role in the production process within the industrial community, tangible assets used to hold an increased share in total assets of an enterprise, meanwhile non-material assets held a small or even non-existent share.

O astfel de structură a activelor imobilizate este specifică în prezent pentru cvasitotalitatea societăților comerciale românești, inclusiv pentru cele din domeniile tehnicii de vârf.

Activele corporale sunt resurse la dispoziția întreprinderii care au substanță fizică și care permit obținerea de beneficii pentru o perioadă mai mare de un an. Alături de acestea, o companie poate deține și resurse care nu au substanță fizică, dar care asigură beneficii pentru o perioadă mai lungă de un an. Acestea sunt reprezentate de activele necorporale (activele imobilizate nemateriale).

Având în vedere complexitatea implicată de problematica activelor necorporale, de multiplele unghiuri de apreciere a acestora se pot delimita patru zone interesate în mod evident de definirea activelor nemateriale:

- contabilitatea;
- interpretarea juridică a activelor nemateriale;
- punctul de vedere al fiscalității;
- punctul de vedere al evaluării.

Termenul "necorporal" face referință, înainte de toate, la o noțiune contabilă.

Standardul IAS 38 "Imobilizări necorporale" definește activele necorporale astfel:

„Un activ necorporal este un activ identificabil nonmonetar, fără suport material și de înțeles pentru utilizare în procesul de producție sau furnizare de bunuri sau servicii, pentru a fi închiriat altora, sau pentru motive administrative.

Următorii termeni sunt utilizați în prezentul Standardul IAS 38 cu înțelesul specificat în continuare:

Un activ este o resursă :

- controlată de către societate ca rezultat al unor evenimente trecute; și
- de la care se așteaptă beneficii economice viitoare care să curgă către întreprindere.

Activele monetare sunt bani de înțeles și active ce urmează să fie primite în sume fixe sau determinabile de bani.

Cercetarea este o investigație originală și planificată efectuată în perspectivă câștigului de noi cunoștințe științifice sau tehnologice, precum și a unei mai bune înțelegeri.

This kind of structure the field of frozen assets is presently specific for most of the Romanian commercial units, including those in the field of high tech.

Physical assets are means at company's disposal consisting of materials and allowing benefits taking for an interval longer than a year. Along with these a company may also possess intangible assets allowing benefits taking for longer than a year's time. The latter are represented by the frozen intangible assets.

Considering by the complexity of non-material assets problematic and by the multiple angles of evaluation, there can be distinguished four areas clearly interested in defining non-material assets:

- Accounts department;
- Legal interpretation regarding non-material assets;
- Fiscal evaluation
- Estimation

The term "non-material" first of all refers to a bookkeeping concept.

The IAS 38 standard "fixed intangibles" defines intangibles as follow:

"An intangible" is an asset non-monetary identifiable, materially supportless, held into possession for production or in the purpose of providing goods or service, for renting or administrative reasons.

The next terms are used in the hereby IAS 38 Standard standing for the meanings further mentioned:

An asset represents a resource:

- Held in control by the company as a result of former events; and
- Of which future economic benefits for the company are expected

Monetary assets represent available funds and assets that are to be paid in fixed or determinable amounts of money.

Research consists in an original and planned investigation rendered for the purpose of acquiring further scientific or technological knowledge, as for better understanding also.

Dezvoltarea este aplicarea rezultatelor cercetării sau a altor cunoștințe într-un proces de planificare sau proiectare, în scopul producției de materiale, aparate, produse, procese, sisteme sau servicii noi, sau îmbunătățirea substanțială, înaintea stabilirii producției de serie, sau utilizării.

Amortizarea este alocarea sistematică a valorii amortizabile a unui activ de-a lungul duratei sale de viață utile.

Valoarea amortizabilă este costul unui activ sau altă sumă substituită costului în situațiile financiare, mai puțin valoarea sa reziduală.

Durata de viață utilă este fie:

- perioada de timp de-a lungul căreia se așteaptă ca activul să fie utilizat de societate; fie
- numărul de produse sau unități similare care se așteaptă să fie obținute de către societate prin folosirea activului respectiv.

Costul este suma de numerar sau echivalent numerar plătit, sau valoarea just calculată pentru achiziționarea unui activ la momentul achiziției sale, sau producției.

Valoarea reziduală este suma netă pe care o societate se așteaptă să o obțină pentru un activ la finele duratei de viață utilă după deducerea costurilor evaluate pentru vânzare.

Valoarea justă a unui activ este suma pentru care activul poate fi schimbat între părți nefine, în cunoștință de cauză și de bună voie, în cadrul unei tranzacții.

O piață activă este o piață unde există toate condițiile următoare:

- elementele comercializate în cadrul pieței sunt omogene;
- cumpărătorii și vânzătorii interesați pot fi găsiți în permanență;
- prețurile sunt disponibile publicului.

O pierdere din depreciere este suma cu care valoarea contabilă a unui activ depășește valoarea sa recuperabilă.

Valoarea contabilă este suma la care un activ este recunoscut în bilanț, după deducerea oricărui amortizări acumulate și a pierderilor din deprecieri acumulate împreună.¹

Development consists in applying the research results or other knowledge in a planning or designing process, for the purpose of producing materials, appliances, products, processes, new systems or services, before settling the series production, or using them.

Amortization is the systematic allocation of an asset's amortizable value all throughout its life cycle.

Depreciation (amortization) value is the cost of an asset or another sum used as substitute for the cost, in financial position, less its residual value.

Effective life cycle means either:

- The period of time during which the asset has been estimated to be used by the company, or
- The number of products or similar units expected as a result of the asset's functionality.

The cost is the sum of money in cash or the equivalent amount paid, or the fair value of an asset estimated at its acquisition, or fabrication.

Residual value consists of the net amount a company is expecting to get for an asset at the end of its functional life after the selling value evaluation.

Fair value of an asset is its transactional value established between interested parties.

An active market is a market that complies to the following conditions:

- Items traded on the market are homogenous;
- Permanently Interested contractors are present;
- The costs are at public's disposal.

A depreciation loss is the book value of an asset, bigger than its repurchase value.

Book value is the amount on which an asset is evaluated in balance sheets, after all depreciation expenses deduction.

¹ Standardul Internațional de Contabilitate 38 „Active necorporale”

Societățile cheltuiesc frecvent resurse sau angajează datorii, pentru achiziția, dezvoltarea, menținerea sau creșterea unor resurse necorporale, cum ar fi cunoștințele științifice sau tehnologice, proiectarea și implementarea unor noi procese sau sisteme, licențe, proprietăți intelectuale, cunoștințe despre piața și mărci înregistrate (inclusiv mărci și titluri de publicitate). Exemple obișnuite de astfel de elemente sunt componentele software de calculator, patente, drepturi de copyright, producții cinematografice, liste de clienți, drepturi de ipotecă, licențe pentru pescuit, cote de import, francize, contracte cu distribuitori sau clienți, clienți consecvenți, segment de piață și drepturi de comercializare.

Nu toate elementele descrise mai sus întrunesc toate condițiile definiției unui activ necorporal, care sunt *identificabilitatea*, *controlul* asupra unei resurse și existența *beneficiilor* economice viitoare.

Identificabilitatea

Definiția unui activ necorporal solicită ca activul necorporal să fie identificabil pentru a-l distinge clar de fondul comercial. Diferența pozitivă din achiziție, ce apare dintr-o combinație de întreprinderi de tipul achiziției, reprezintă o plată efectuată de cumpărător care anticipează obținerea unor beneficii economice viitoare². Un activ necorporal poate fi clar distins de diferența pozitivă din achiziție, dacă activul este separabil. Un activ este separabil, dacă societatea îl poate închiria, vinde, schimba sau distribui beneficiile economice viitoare atribuibile activului respectiv, fără a se lipsi de beneficii economice viitoare care apar de la alte active utilizate în cadrul aceleiași activități de obținere de venituri.

Controlul

O societate controlează un activ, dacă societatea are puterea de a obține beneficii economice viitoare ce decurg din resursa respectivă și, de asemenea, poate restricționa accesul altora la beneficiile respective. Capacitatea unei societăți de a controla beneficii economice viitoare de la un activ necorporal va reieși în mod normal din drepturile legale la care se poate face apel într-o instanță. În absența drepturilor legale, este mai dificil să se demonstreze controlul. Totuși, exercitarea legală a unui drept nu este o condiție necesară pentru control întrucât societatea poate fi capabilă să controleze beneficiile economice viitoare în alt mod.

Companies frequently spend their resources or engage in debts for the purchase, maintenance or development of incorporeal assets consisting of: scientific or technological knowledge, new processes, systems or licences, intellectual property, market training and trade marks (including labels and publications). Common examples are software components, patents, copyrights, cinema productions, clients' lists, mortgage rights, fishing licences, franchisees, contracts, regular clients, market segment and selling rights. Not all the items above meet all the conditions of defining an incorporeal asset, which are identifiable, control of a resource and the existence of future benefits.

Identifiability

By definition, an incorporeal asset needs to be identifiable in order to clearly distinguish it from the commercial funds. An incorporeal asset may be clearly distinguished by the positive price spread, in case of a separable asset. An asset is separable if the company can rent, trade, exchange or sell its future benefits, but without giving up the other assets' future economical benefits

Control

A company controls an asset if it's got the power to benefit economically from the certain asset, and it can also restrict others access over its benefits. A company's capacity of controlling future benefits of an incorporeal asset derives from its legal rights. Even though, exerting a legal right isn't a necessary condition for control, due to the company's capacity of controlling future benefits in a different way.

² Feleaga N. – *Sisteme contabile comparate*, Ed. Economica, București, 2000

Beneficii economice viitoare

Beneficiile economice viitoare care decurg dintr-un activ necorporal pot include venit din vânzarea produselor sau servicii, reduceri de cost, sau alte beneficii rezultate din folosirea activului de către societate. De exemplu, folosirea proprietății intelectuale în procesul de producție poate reduce costurile de producție viitoare mai curând decât să crească veniturile viitoare.

Având în vedere criteriile conform prevederilor reglementărilor contabile românești în concordanță cu directivele europene, activele necorporale cuprind:

- 1) Cheltuielile de constituire sunt cheltuieli efectuate pentru înființarea sau dezvoltarea unei entități;
- 2) Cheltuielile de dezvoltare sunt cheltuielile generate de aplicarea rezultatelor cercetării sau a altor cunoștințe, în scopul realizării de produse sau servicii noi:
 - proiectarea, construcția și testarea producției intermediare sau folosirea intermediarilor a prototipurilor și modelelor;
 - proiectarea uneltelor și materiilor care implică tehnologie nouă;
 - proiectarea, construcția și operarea unei uzine pilot care nu este fezabilă din punct de vedere economic pentru producția pe scară largă;
 - proiectarea, construcția și testarea unei alternative alese pentru aparatele, produsele, procesele, sistemele sau serviciile noi sau îmbunătățite;
- 3) Concesiunile, brevetele, licențele, mărcile comerciale³, drepturile și activele similare, cu excepția celor create intern de către entitate;
- 4) Fondul comercial reprezintă diferența dintre costul de achiziție și valoarea justă, la data tranzacției, a părții din activele nete achiziționate de către o entitate⁴;
- 5) Alte imobilizări necorporale, în cadrul cărora se înregistrează programele informatice create de unitate sau achiziționate de la terți, pentru necesitățile proprii de utilizare;
- 6) Avansurile și activele necorporale în curs de execuție.

Future benefits

Future benefits deriving from an incorporeal asset can consist of a product or service selling, costs deduction, or other benefits derived from asset's use. As an example, the use of intellectual property in production can reduce future costs, rather than increasing future benefits.

Considering the criteria according to the Romanian account stipulations in conformity with European orders, incorporeal assets consist of:

- 1) Promotion expenses are expenses on the account of establishment or development of a new entity;
- 2) Expenditures for development purpose are generated by applying the research results or other knowledge for the purpose of creating new products or service:
 - Planning, constructing and testing intermediary production or the intermediary use of prototypes and models.
 - Tools and moulds projecting implying new technologies;
 - Planning and building and operating an economically non-feasible pioneer factory for the mass production.
 - Planning, building and testing of a chosen alternative for the new or improved devices, systems or service;
- 3) Concessions, patents, licences, trade marks similar assets and rights, excepting those created within the entity;
- 4) Commercial fund consist in the difference between the acquisition cost and the fair transactional value of the net worth's share purchased by an entity;
- 5) Other incorporeal fixed assets including programs created by the entity for its own necessities.
- 6) Advance payments and incorporeal assets within completing.

³ E. Walliser – *La mesure comptable des marques*, Vuibert, Paris, 2001

⁴ Petre M., Anghel I. – Puncte de vedere privind goodwill-ul și activele intangibile, Buletin Informativ IROVAL, 2/1997

Investitiile in active necorporale sunt rentabile. In caz contrar, rile industrializate nu ar fi fost eforturi substaniale pe aceasta linie. Exemplul cel mai potrivit de corelaie evident, între investițiile in cercetare-dezvoltare și in educaie, pe de o parte, și competitivitatea pe plan internațional, pe de alt parte, îl reprezintă SUA, Japonia și Germania.

Explozia tehnologiilor informației și ale comunicării a transformat profund activitatea de producție. Costurile și sursele de creare a valorii s-au deplasat dinspre activitatea de fabricație înspre cea de concepere și organizare, fapt care conferă un loc central tratamentului și gestiunii cunoștințelor.

Specialiștii consideră că mutațiile actuale din economia mondială se înscriu într-o dublă evoluție:

- un proces de dematerializare, care constă într-o deplasare a motorului de creștere dinspre materie și energie înspre informație și cunoaștere; și
- un proces de complexificare reprezentat de diversificarea și interdependența sistemelor productive.

Dematerializarea și complexificarea reprezintă procese coevolutive, complexificarea generând densificarea interconexiunilor informaționale care, la rândul lor, generează complexitate.

Pentru reliefa tendinței de dematerializare a investițiilor în capitalul au fost efectuate numeroase studii cu caracter teoretic și metodologic. Acestea pot fi grupate în trei categorii, în funcție de obiectivul urmărit:

- explicarea modificărilor importante intervenite în esență și rolul capitalului necorporal;
- delimitarea sferei noțiunilor utilizate în teoria și practica economică (sistemul statistic și înregistrările contabile);
- elaborarea unor principii, metode și procedee de evaluare (cuantificare) a investițiilor nemateriale în capitalul necorporal.

Dematerializarea capitalului reprezintă procesul actual de modificare a structurii capitalului în sensul creșterii semnificative a ponderii capitalului necorporal.

Investments in incorporeal assets are advantageous. Otherwise, industrialised countries wouldn't have made substantial efforts on this particular path. The most suitable examples of clear adjustment between the research-development and education investments on one hand and international competitiveness on the other are the U.S., Japan and Germany.

The outburst of informational and communication technology has brought rapid changes to the production process.

Specialists believe that the actual mutations in the world's economy are part of a double evolution:

- A dematerialization process consisting of shifting the growth generator from matter and energy towards information and knowledge;
- An intrication process represented by diversification and interdependence of the productive systems;

Dematerialization and intrication are co-working processes, intrication generating informational interactions' densification, generating in turn, and complexity.

To mark capital and investments' abstractization, numerous theoretical and methodological studies have been made. They can be grouped in three categories, according to their objective:

- The explaining of important changes occurred in the essence and role of incorporeal capital;
- Defining the sphere of notions used in the economy practice and theory (statistics and bookkeeping)
- The issuing of principles, methods and evaluation procedures (quantification) for incorporeal investments and capital;

Capital's abstractization represents the actual changing process of the capital structure in the direction of a noticeable increase of the incorporeal capital.

De importan decisiv în în elegerea dematerializării capitalului este nu atât modificarea de structură, ci faptul că activele corporale sunt subordonate capitalului necorporal în procesul economic modern; este deci relevarea unei modificări de rol economic, primatul trecând de partea capitalului nematerial.

Referindu-se la inversarea importanței celor două categorii mari de active (corporale și necorporale), care s-a produs și se amplifică în economia modernă de tip informațional, Pierre Chapignac afirmă că: „Astăzi, ierarhia se schimbă. Activele determinante sunt nemateriale (cunoștințe, capacitatea de tratare a informațiilor, cultura, etc). Cu alte cuvinte, capitalul material este subordonat activelor nemateriale. Esența capacității unei persoane de a produce bogăție nu constă în mijloacele și celelalte mijloace de producție pe care le posedă. Ea se situează în cunoștințele specifice, în capacitatea sa de a rezolva problemele, de a crea soluții etc. Mai mult decât importanța fiecăruia din aceste elemente necorporale, capacitatea economică a unei întreprinderi rezidă din arta de a asambla într-un mod coerent și creator aceste elemente.”⁵

Dematerializarea capitalului este rezultatul acțiunii simultane a două cauze:

- restructurarea investițiilor brute în sensul creșterii ponderii investițiilor nemateriale;
- percepția consumatorilor asupra produselor și serviciilor livrate de o firmă, care reflectă de fapt calitatea cercetării-dezvoltării, managementului, forței de muncă, rețelei de distribuție și publicității, relațiilor cu alte întreprinderi și altor elemente care exprimă reputația unei firme.

Dacă percepția consumatorilor este foarte bună rezultă firma deține un „capital distinct” de cel înregistrat în documentele contabile, deci un capital necorporal care trebuie să fie evaluat monetar și inclus în patrimoniu.

Oricrei activități umane (din sfera politică, socială, economică) îi sunt atașate dintotdeauna active necorporale⁶. Dar ele au intrat relativ recent în atenția cercetărilor economice (deocamdată doar la nivel microeconomic).

Decisiv important în înțelegerea capitalului este faptul că activul necorporal este economic subordonat activului corporal.

Referindu-se la inversarea importanței celor două categorii mari de active (corporale și necorporale), amplificată de economia modernă informațională, Pierre Chapignac afirmă că: „Ierarhia se schimbă astăzi. Cel mai important activ este necorporal (cunoștințe, capacitatea informațională, cultura, etc). În alte cuvinte, activul corporal este subordonat activului necorporal. Capacitatea unei persoane de a produce bogăție nu constă în mașinile și mijloacele fixe de producție, ci în capacitatea sa de a rezolva problemele și de a crea soluții. Mai mult decât importanța fiecăruia din aceste activități necorporale, capacitatea economică a unei întreprinderi rezidă din abilitatea sa de a asambla într-un mod coerent și creator aceste activități.”

Capitalul abstract este rezultatul a două cauze simultane:

- Investițiile brute pentru creșterea activului necorporal.
- Percepția consumatorilor asupra produselor și serviciilor livrate de o firmă, care reflectă de fapt calitatea cercetării-dezvoltării, managementului, forței de muncă, rețelei de distribuție și publicității, relațiilor cu alte întreprinderi și altor elemente care exprimă reputația unei firme.

Opiniile consumatorilor sunt rezultatul faptului că firma are un capital distinct de cel înregistrat, în concluzie, un capital necorporal care trebuie să fie evaluat monetar și inclus în patrimoniu.

Oricrei activități umane (politice, sociale, economice) îi sunt atașate dintotdeauna active necorporale⁶. Dar ele au intrat relativ recent în atenția cercetărilor economice (deocamdată doar la nivel microeconomic).

⁵ *Les prémisses d'une transformation structurelle du système économique*, Problèmes économiques, No. 2464-2465/1996

⁶ P. Epingard – *L'investissement immatériel, cœur d'une économie fondée sur le savoir*, CNRS Editions, Paris, 1999

Un factor de presiune, îndeosebi pentru zona contabil, fiscal și cea a evaluării îl constituie evoluția realităților economice care au „forat” găsirea unor soluții pentru înregistrarea în patrimoniul, impozitarea și estimarea valorii unor active pe termen lung care nu au formă tangibilă.

Astăzi companiile vând și cumpără active necorporale, participă la constituirea de societăți mixte cu aceste active, în vreme ce băncile le acceptă drept garanție pentru credite. De asemenea, operațiile de achiziții și fuziuni au, în multe cazuri, drept întărire cucerirea sau punerea în comun a sistemului de management, rețelele de distribuție, clienții, unor relații privilegiate cu furnizorii, unor active tehnologice etc.

Multe firme își dezvoltă, în cadrul operațiilor strategice, politici de optimizare a portofoliului de active necorporale, rezultatele unor asemenea programe fiind, în majoritatea cazurilor, crearea unei forme imbatabile pe piață.

În combinație cu factorii de producție clasici (natura, munca și capitalul), activele necorporale vor transforma radical arhitectura economică.

A pressure factor, especially in the bookkeeping, fiscal, evaluation area consists in the evolution of the economical realities that have forced the finding of solutions in registering, taxation, and long term evaluation of some incorporeal assets.

Nowadays companies sell and buy incorporeal assets, participating with them in joining companies; meanwhile the banks accept them as backups for credits. Likewise, acquisition and merger operations have as their target taking over or common use of the managerial system, distribution networks, and clients, privileged relationships with the providers, some technological assets, etc.

Numerous companies develop, within their strategic plans, incorporeal assets portfolio's optimization politics, in most of the cases resulting in the coming out on the market of a new unbeatable authority.

Combined with the classical production factors (nature, labour, and capital) the incorporeal assets will radically transform the economy's structure.

Selective bibliography:

1. Bouquin H. – *Contabilitate de gestiune*, traducere de Tabara N., Ed. TipoMoldova, Iasi, 2004
2. Couprie G., Vilhelm B. – *Imobilisations incorporelles – Normes IAS38*, Paris, 2005
3. Epingard P. – *L'investissement immateriel, coeur d'une economie fondee sur le savoir*, CNRS Editions, Paris, 1999
4. Feleaga N. – *Sisteme contabile comparate*, Ed. Economica, Bucuresti, 2000
5. Feleaga N., Malciu L. – *Provocarile contabilitatii internationale la cumpana din tre milenii – modele de evaluare si investitii imateriale*, Bucuresti, 2004
6. Fustec A. – *Le tableau de bord de la performance economique durable et responsable*, Editions d'Organisation, Paris, 2005.
7. Heem G. – *Lire les etatfinanciers en IFRS*, Editions d'Organisations, Paris, 2004
8. Horomnea E. – *Tratat de contabilitate. Teorii, concepte, principii, standarde. Aplicatii*, Vol. I, Ed. Sedcom Libris, Iasi, 2001
9. Horomnea E., Tabara N. – *Bazele contabilitatii*, Iasi 2006
10. Marion A. – *La place d'investissement immateriel dans l'evaluation des entreprises*, Problemes economiques, No.2104/1988
11. Popa A., Pitulice C., Nichita M., Jianu I. – *Studii practice privind aplicarea Standardelor Internationale de Raportare Financiarain Romania*, Ploiesti, 2007
12. Stan S., Anghel I. – *Evaluarea activelor necorporale*, Ed Iroval, Bucuresti, 1998
13. ***Legea contabilitatii nr. 82/1991 republicata
14. ****Standardele Internationale de Contabilitate*, Bucuresti, 2007
15. ****Standardele Internationale de Raportare Financiara*, Bucuresti, 2007

